

Projecte d'un còmic

L'objectiu del projecte del còmic és guiar els alumnes a explorar i expressar-se ells mateixos i el seu entorn mitjançant els còmics. També és fomentar que els alumnes utilitzin la visualitat i altres formes de generar i presentar la informació i les idees. A més, el projecte pretén repassar els conceptes bàsics dels drets d'autor i aplicar-los a la producció personal.

El projecte està relacionat amb una àmplia gamma de coneixements. Cal tenir en compte que la multialfabetització, la producció pictòrica i lingüística, l'ús i la interpretació de diferents textos, així com la comprensió i l'aplicació dels principis dels drets d'autor, formen part dels objectius i continguts dels plans d'estudis per a tots els cursos i nivells d'ensenyament. El projecte es pot treballar alhora en diferents assignatures. En concret, és idoni per a l'ensenyament de les arts visuals, així com de la llengua espanyola o catalana i la literatura.

A qui s'adreça: primària, ESO, batxillerat, formació professional

Durada: 2-3 classes

Què es necessita:

- Revistes o publicacions de còmics.
- Materials i jocs de l'Aula del Dret d'Autor en ordinadors/tauletes/telèfons mòbils.
- Paper.
- Estris de dibuix: llapis, retolador de punta fina, goma d'esborrar, regla, retoladors, pintures de fusta, aquarel·les, etc, per pintar el còmic.
- També podeu dibuixar el còmic a l'ordinador.

Les eines relacionades amb el tema són a:

- Vídeo de creació de còmics.
- Material en línia de l'Aula del Dret d'Autor (jocs sobre els drets d'autor, resums, materials per al professor).
- Màquina de resums.

Objectius d'aprenentatge:

- Guiar l'alumne perquè conegui les diferents formes de comunicació pictòrica i faci servir els mitjans visuals als seus treballs.
- Animar l'alumne a produir i fer servir diversos textos i expressar les seves observacions i idees a través de la producció pictòrica.
- Animar l'alumne a desenvolupar el llenguatge i la imaginació amb l'ajuda de l'expressió pictòrica i lingüística.
- Animar l'alumne a provar tècniques i practicar formes d'expressió visual i lingüística diferents.
- Fer que l'alumne compregui els principis bàsics dels drets d'autor i els seus propis drets com a autor, i sàpiga fer ús de les obres d'altres persones respectant els drets d'autor.

1 INTRODUCCIÓ

Un còmic és una obra literària i d'arts visuals protegida pels drets d'autor. L'autor rep els drets d'autor pel seu còmic i l'editor també té drets.

Què són els drets d'autor?

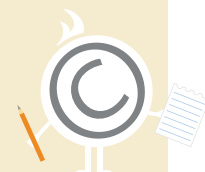
Els drets d'autor permeten que, com a autor, puguis decidir com vols compartir o publicar l'obra que has creat i com la poden fer servir les altres persones. Els drets d'autor també permeten que els autors de treballs creatius, com ara escriptors, actors, cantants, compositors i artistes visuals, rebin una compensació per la seva feina i puguin crear obres noves perquè en gaudim. Podeu trobar més informació sobre els drets d'autor a l'apartat «Informació sobre els drets d'autor» de l'Aula.

Què és un còmic?

Al còmic, es combina imatge, text i història. El personatge sol ser aventurer. El còmic avança d'una vinyeta a l'altra. Normalment, es llegeix d'esquerra a dreta. Els còmics manga japonesos, que també tenen molts lectors a Europa, es llegeixen de dreta a esquerra.

Tasques:

1. Debateu sobre què és un còmic i què vol dir que el seu creador en té els drets d'autor.
2. Busca en cinc còmics o novel·les gràfiques diferents qui en té els drets d'autor.
3. Escriviu una carta al vostre creador de còmics preferit. Podeu posar-vos en contacte amb ell a través de l'editorial. Molts autors també tenen pàgines web personals on podeu trobar les seves adreces de correu electrònic. Pregunteu-los què volen dir els drets d'autor. També podeu escriure la carta o missatge entre tota la classe.
4. Aprèn sobre els drets d'autor jugant a l'Aula del Dret d'Autor. Hi ha jocs adreçats als diferents cursos i etapes educatives.
5. Penseu en temes per al vostre còmic. Pot ser una activitat de deures per fer a casa.

2 PLUJA D'IDEES I GUIÓ / CREACIÓ DEL CÒMIC

Dissenyar un còmic comença amb el desenvolupament de la trama i la història, així com la creació del personatge. Al còmic, els personatges poden ser persones, animals, criatures de contes de fades o gairebé qualsevol cosa.

S'escriu primer un guió (sinopsi) de la història. La història tindrà un començament (el plantejament), una part central (un gir, una sorpresa) i un final (el desenllaç). Tot això es transformarà en vinyetes.

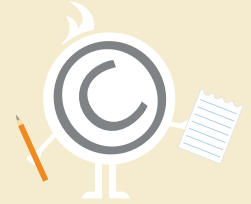
Tasques:

1. Penseu com és el vostre personatge i quina personalitat té. Dibuixeu diferents expressions i postures per al vostre personatge. També el podeu descriure verbalment.

Consell: Fullegeu uns quants llibres i revistes de còmic. Reflexioneu plegats sobre com s'hi representen els protagonistes o personatges, per exemple, quines expressions i gestos tenen, com es reflecteixen els diferents moviments, quins signes i bafarades s'han utilitzat, i quan la imatge ja parla per si sola i no cal text.

2. Penseu de què tracta el vostre còmic. Podeu fer un mapa d'idees o també una pluja d'idees il·lustrada. Per exemple, feu dibuixos individuals sobre el tema i organitzeu-los en l'ordre que vulgueu. Penseu com es desenvoluparia la història.

Consell: Per explicar als alumnes què és una sinopsi, podeu triar un còmic conegut i exposar-ne breument la trama.

3 DIBUIX

Per començar a dibuixar un còmic, dibuixeu el contorn de les vinyetes. Es pot jugar amb les quadrícules; no totes han de ser regulars ni de la mateixa mida, i tampoc és imprescindible que siguin rectangles. Per causar més efecte, de vegades es pot prescindir del contorn d'una vinyeta. Podeu dibuixar la quadrícula de còmic vosaltres mateixos o imprimir la quadrícula acabada (tres vinyetes/ sis vinyetes).

En dissenyar i dibuixar el còmic, és aconsellable pensar en els angles de visió i l'abast de la imatge: algunes de les vinyetes es poden fer des d'una perspectiva àmplia. Per exemple, una imatge urbana gran, un bosc o algun altre paisatge. Els personatges també es poden retratar de lluny. D'altra banda, algunes de les imatges poden ser primers plans de detalls molt precisos. El personatge tampoc no ha de

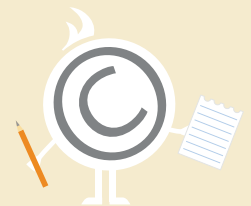
ser sempre al centre de la vinyeta o pot no aparèixer en absolut.

La mida original d'un còmic sol ser més gran que la mida de publicació. Entre altres coses, en una vinyeta més gran hi ha més espai per dibuixar i fer-ho amb més detall, i per escriure el text més fàcilment dins de les bafarades. És recomanable escriure primer el text i després dibuixar les bafarades.

Feu un esbós de les vinyetes i les bafarades amb llapis. Per acabar, podeu repassar la vostra feina amb un retolador de punta fina, un pinzell i pintar les imatges i les vinyetes si voleu. Proveu diferents materials de dibuix i pintura, per veure quins us agraden més.

Consell:

Penseu en com avança la història, per exemple, a les pel·lícules. Quin tipus d'edició s'ha fet servir? Com s'enquadra la imatge? Aquests mateixos recursos també funcionen bé als còmics.

S'han de respectar els drets d'autor dels altres

Quan dibuixeu o fotografieu vosaltres mateixos, genereu drets d'autor.

Si voleu fer servir una imatge o un dibuix fet per una altra persona, en general, cal el permís de l'autor. Per exemple, els personatges de diferents còmics, dibuixos o altres són obres protegides pels drets d'autor, per la qual cosa no els podeu copiar.

4 PUBLICACIÓ I AVALUACIÓ

Penseu on i com us agradaria presentar el vostre còmic, on s'hauria de publicar i per què.

Comproveu que teniu tots els permisos necessaris d'ús i publicació si en el treball s'han fet servir obres creades per altres persones, per exemple, imatges o textos (vegeu el resum per crear un còmic). Si els alumnes estan fent un còmic junts, és bo acordar amb ells com permetran compartir la feina. Per exemple, si un d'ells vol compartir el còmic a internet, li cal el permís de tots els autors.

Finalment, avalueu com s'han desenvolupat les vostres habilitats durant la feina. Considereu també com podeu rebre comentaris i suggeriments per millorar la vostra feina.

Suggeriment de tasca:

Elaboreu la vostra revista de còmics de classe amb els còmics creats pels alumnes. També es pot fer una exposició amb els còmics a classe o al passadís de l'escola.

Assegureu-vos de demanar permís als autors per publicar o exhibir els còmics.

